

Tikkakosken yhtenäiskoulu
Lukuvuosisuunnitelma 2025–2026

Kasvun ja oppimisen palvelut

JYVÄSKYLÄ

Lukuvuosisuunnitelma käsitelty

	PVM
Vanhempainyhdistys tms.	2.10.2025
Oppilaskunta	30.9.2025
Henkilökunta	1.10.2025

Lukuvuosisuunnitelma hyväksytty **8.12.2025**

Sami Lahti
Palvelujohtaja

Muutosloki

Päivämäärä	Luku	Lyhyt kuvaus muutoksesta	Tekijä
8.12.2025	3.2.	Valinnaisainetarjotin linkit	Harri Penttinen

Sisällys

Sisällys.....	3
1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä	4
2 Organisaatio ja henkilöstö	4
2.1 Koulun henkilöstön organisoituminen	4
2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio	6
3 Lukuvuoden 2025–2026 toiminta.....	6
3.1 Työajat.....	7
3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen.....	7
3.3 Koulun ulkopuolella annettava opetus	10
3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta	11
3.5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä	11
3.6 Muut kehittämisen kohteet.....	12
4 Kasvun ja oppimisen tuki	13
4.1 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki meidän koulussa	13
4.1.1 Yleisopetus.....	13
4.1.2 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus	14
4.2 Kasvun ja oppimisen tuki perusopetuksessa	14
4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa.....	15
5 Kehittämisohjelma 2023–2025	15
5.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys	15
5.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit	16
5.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset.....	16
5.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi	17
6 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat.....	18
6.1 Kansainvälisyys.....	18
6.2 Resurssiviisaus.....	20
6.3 Liikunnallinen elämäntapa	21
6.4 Kulttuuri	22
6.5 Elinvoima.....	23
7 Suunnitelmat.....	24
7.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma	24
7.2 Opiskeluhoitosuunnitelma	25
7.3 Ympäristösuunnitelma	26
7.4 Muut suunnitelmat	28

1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä

Kasvun ja oppimisen palvelut vastaavat Jyväskylässä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden eri toimintojen järjestämisestä. Tavoitteenamme on rakentaa lapselle yhtenäinen opinpolku taaperoi käisestä aina nuoreksi aikuiseksi saakka Jyväskylän kaupunkistrategian arvojen mukaisesti. Arvojamme ovat **inhimillisyys, vastuullisuus, rohkeus, avoimuus ja turvallisuus**. Yhteinen missiomme on "Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä".

Kaupunkistrategian koulutuskaupunkikärjen tavoitteiden pohjalta on luotu vuosille 2023–2025 [Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämisohjelma](#), joka tuo suuntaviivoja seuraavien vuosien kehittämistyölle.

Kehittämisohjelmassa on neljä teemaa:

- Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys
- Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit
- Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset
- Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi

Jyväskylän kaupunki on myös [Lapsiystävällinen kunta](#).

2 Organisaatio ja henkilöstö

2.1 Koulun henkilöstön organisoituminen

Toiminta	Kuvaus
Johtamisjärjestelmä	Rehtori Harri Penttinen, virka-apulaisrehtori Sara Myllyaho, apulaisjohtajat Paula Jokinen ja Sanna Karjalainen sekä koulunjohtaja Liisa Jokinen-Lohi.
Tiimirakenne	Koulussa on johtoryhmä, johon kuuluu edellisten lisäksi opettajat Niina Poutiainen, Meri Pelkonen, Katja Laurikainen, Neea-Stiina Halinen ja Satu Ahonen.
Vastuutiimit/työryhmät	Kehittämisryhmät Hyvinvointiryhmä: Taru Natri ja Sanna Karjalainen Anni Mononen, Sami Immonen, Inka Wahlgren, Leila Grön-Parkkila KV: Salla Koski ja Neea-Stiina Halinen Sirkku Mononen, Elisa Puupponen, Tiina Lampinen, Saana Patrikainen, Paula Jokinen, Inka Kuitunen

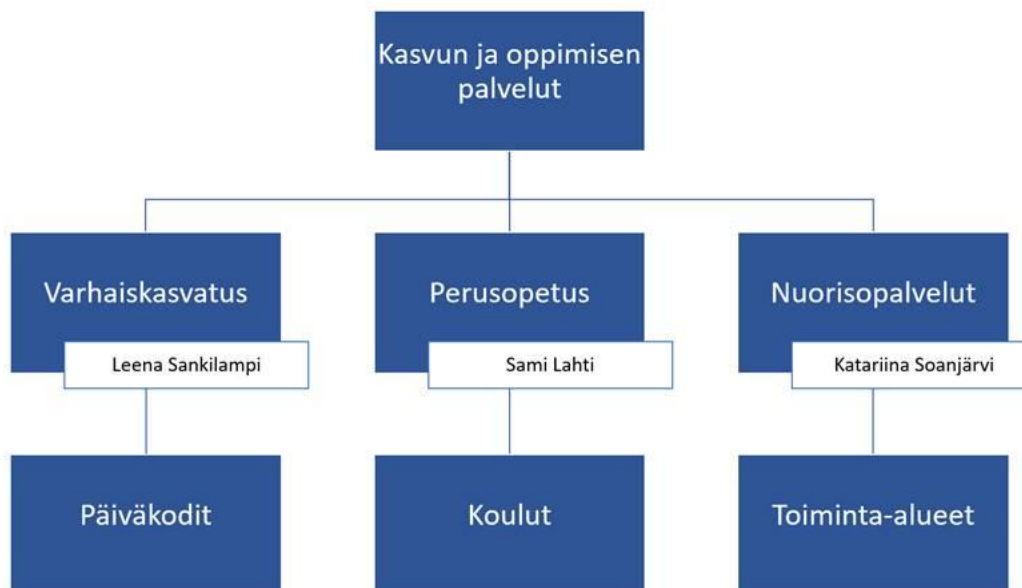
	Keke ja luonto: Heini Hokkanen ja Ulla-Maija Mäkinen Sari Turja, Kaisa-Elina Pelo, Juha Inkeroinen Pk-koulu yhteistyö: Marja-Leena Jurvanen, Liisa Jokinen-Lohi Sujuva arki: Jari Hynninen ja Katja Laurikainen Jaana Simola, Tiina Oksanen, Merja Hynninen, Henna Syvänperä, Tiina Mäenpää, Katja Poranen, Outi Palo- niemi, Johanna Katajainen Tapahtumat: Linda Kellosoari ja Niina Poutiainen Merja Viinikainen, Anna-Kaisa Markkanen, Satu Putto- nen, Mikko Marjamaa, Milja Koskivainio Tasa-arvo: Tuomas Linnanmäki ja Meri Pelkonen Marja Leppänen, Markku Suihkonen, Esko Latvala, Anita Jansson, Tuomas Ikonen, Maarit Heimonen, Maarit Hei- monen ICT: Mikko Penttinen, Tapani Relander, Pekka Moilanen, Mikko Hyvärinen
Henkilöstö	Henkilökunta
Delegointijärjestys	Delegointijärjestys

Vastuutehtävä	Tehtävän kuvaus ja mistä korvataan
Kouluun palaavan oppilaan vastaanottamisesta vas- taava(t) henkilö(t) Luokanohjaaja, erityisopet- taja, koulukuraattori ja kas- vatusohjaaja.	Paluusuunnitelman laatimiseen ja muihin toimenpiteisiin tar- vittavat vastuuhenkilöt. Luokanohjaaja, erityisopettaja, kou- lukuraattori ja kasvatusohjaaja.
Kulttuurivastaava Niina Poutiainen	Vastaa koulun kulttuuri-OPS Kompassiin liittyvästä viestin- nästä, välittää kulttuuri- ja taidekasvatukseen liittyvää mate- riaalia, tiedotteita ym., osallistuu kulttuurivastaavien infotilai- suuksiin. Aitan avain -kortti, ei muuta erillistä korvausta.
L2-yhdyshenkilö Salla Koski	Osallistuu koulun kansainvälisyystoiminnan ja globaalikas- vatuksen kehittämiseen sekä tavoitteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen, osallistuu L2-yhdysopettajaverkoston koulu- tuksiin ja tapaamisiin, välittää tietoa kouluilla sekä raportoi tarvittaessa koulujen kv-toiminnasta. Korvaus

	koulukohtaisesta kehittämisrahasta ja L2-yhdysopettajaverkoston koulutusten osalta hankkeelta.
Liikkuva koulu -yhdyshenkilö Linda Kellosaari Jari Hynninen	Vastaa liikkuva koulu -toiminnasta omalla koulullaan. Korvaus koulukohtaisesta kehittämisrahasta.
Oppilaskunnan ohjaava opettaja Heta Somerla Milja Koskivainio	Vastaa koulun oppilaskuntatoiminnasta. Korvaus OVTES-erityistehtävästä.
Pedagoginen tukihenkilö (DigiOne) Mikko Penttinen ja Satu Ahonen	DigiOnen käyttöönoton tueksi nimetty opettaja (pilotti- ja toisen aallon koulut). Korvaus DigiOne-kustannuspaikalta. Sovitaan erikseen korvauskäytännöt lukuvuoden alussa.
Tuen yhdyshenkilö Satu Ahonen	Osallistuu yhteisiin verkostotapaamisiin vuosikellon mukaisesti, tukee henkilöstöä oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvissä kysymyksissä, tiedottaa koulussa ajankohtaisista tuen asioista sekä viestii yksiköstä nousevia asioita kasvun ja oppimisen tuen asiantuntijoille.
Tukioppilastoiminnan ohjaava opettaja Anna-Kaisa Markkanen Satu Ahonen	Vastaa koulun tukioppilastoiminnasta. Korvaus OVTES-erityistehtävästä.
Turvallisuusvastaava (varahenkilö) Harri Penttinen ja Sara Myllyaho	Osallistuu turvallisuuteen liittyvien suunnitelmien laadintaan/päivittämiseen, turvallisuus- ja suojelukursseille sekä päivittää tarvittaessa osaamistaan. Vastaa turvallisuusasioihin perehdyttämisestä.
VKHS-vastuuhenkilö Tuomas Linnanmäki	Koordinoi ja ylläpitää väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän (VKHS) vastaista toimintaa omassa koulussa. On jäsen yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä. On mukana VKHS-tilanteiden selvittelyssä.
Ympäristöyhdyshenkilö Heini Hokkanen ja Ulla-Maija Mäkinen	Osallistuu kasvun ja oppimisen ympäristöyhdyshenkilöiden tapaamisiin ja edistää omassa koulussaan kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista. Korvaus koulukohtaisesta kehittämisrahasta.
Päiväkotikoulu yhteistyö Liisa Jokinen-Lohi	Vastaa arjen yhteistyöstä Liinalammin päiväkotikoulussa.
Tapahtumat Linda Kellosaari	Vastaa koulun tapahtumaryhmän vetämisestä.
Sujuva-arki Katja Laurikainen ja Jari Hynninen	Vastaavat arjen kehittämisryhmien vetämisestä ja kehittävät suunnittelevat ryhmänsä kanssa sujuvampaa arkea.

2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio

Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio on kuvattu alla. Kuvasta poiketen palvelujohtaja Leena Sankilammen alaisuudessa on myös Korpilahden yhtenäiskoulu.

Kuva. Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatiokaavio.

3 Lukuvuoden 2025–2026 toiminta

3.1 Työajat

Lukuvuoden alku ja päättyminen	Lukuvuosi alkaa torstaina 7.8.2025 Lukuvuosi päättyy lauantaina 30.5.2026
Lomat	Syysloma on viikolla 42 eli 13.-19.10.2025 Joululoma on 22.12.2025-6.1.2026 Talviloma on viikolla 9 eli 23.-1.3.2026
Lyhennetyt päivät	7.-8.8.2025 klo 9.00-13.00 21.12.2025 klo 9.00-11.00 Yksi tapahtumapäivä lukuvuoden aikana sovitaan erikseen klo 9.00-13.00 30.5.2026 klo 9.00-11.00
Muut poikkeuspäivät (ei lyhennettyjä päiviä)	
Koulupäivän aikataulu	Koulupäivän aikataulu
Koulun tapahtumakalenteri	Tapahtumakalenteri

3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Lukuvuoden monialaisen oppimiskokonaisuuden teemana on **Hyvinvoiva koulu**. Koululla [monialaiset oppimiskokonaisuudet](#) toteutetaan seuraavasti:

Vuosi-luokka/-luokat	Opetussuunnitelmasta nostetut tavoitteet	Ajankohta	Toteutustapa
1-9	Koko koulu keskittyy ryhmäyttämiseen läpi lukuvuoden. Jokainen luokkataso on keväällä 2025 jo tehnyt suunnitelmat ryhmäyttämiseen koko lukuvuodelle.	Kaksi ensimmäistä koulupäivää pelkästään ryhmäyttämistä 7.-8.8.2025	Toiminnalliset ja tavoitteelliset harjoitukset ryhmäyttämiseen läpi lukuvuoden
Liina-lampi 1-2 lk	Ryhmyttäminen		Eppu-toppu-yhteistyö eri oppiaineissa läpi lukuvuoden. 0-2 -ryhmien yhteistyö
9 lk	Ryhmyttäminen Työelämätaidot ja yrittäjyys(L6)	Viikot 3-6	Suomen kieli ja kirjallisuus ja vieraat kielet: työhakemus, työhaastattelu Matematiikka: verolaskut Oppilaanohjaus: työelämän pelisäännöt Yhteiskuntaoppi: työlainsäädäntö, sisäinen yrittäjyys ja yritykset Yrityskylä-vierailut Ajokortti työelämään (4H) Kodin ja koulun päivä Matematiikka, fysiikka ja kemia: Oppiaine eri ammateissa ja jatko-opinnoissa
8 lk	Ryhmyttäminen, Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)	Koko lukuvuosi	Vierailijoita (Mustankorkea) Eri oppiaineet Oppilaskuntatoiminta Siivouspäivä Matematiikka ja fysiikka: Energiantuotanto, energian hinta ja kestäväkehitys Kemia: Luonnonvarat ja elinkaari Maantieto: Kestävä kehitys Biologia: Metsäretket ja kasvio Historia: tulevaisuususkon luominen, propaganda ja mielen vaikuttaminen
7 lk	Ryhmyttäminen Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)	Koko lukuvuosi	Kuraattorin ja kasvatusohjaajan pitämät tunnit Sarpatti ryhmäytyspäivä Nuotikka-vierailut Nuorten Maraton Eri oppiaineet Kemia: varoitusmerkit, paloturvallisuus, työturvallisuus ja ensiaputaidot Fysiikka: heijastin ja liikenneturvallisuus

			Matematiikka: Mihin raha riittää? Biologia: Metsäretki Maantieto: Koordinaatit Historia: ihmisoikeudet, ihmisarvo, siirtolaisuus ja orjuus
6 lk	Ryhmyttäminen Työelämätaidot ja yrittäjäyys (L6)	Koko luku- vuosi	Osallistuminen Yrityskylä-oppimiskokonaisuuteen ja yrityskyläpäivään. Oppimiskokonaisuuteen sisällytetään eri oppiaineita.
5 lk	Ryhmyttäminen Hyvinvointi Eurooppa Ihminen	Koko luku- vuosi	Sarpatti ryhmäytyspäivä Salatut elämäntaidot Euroopasta projektityö, jossa hyödynnetään eri oppiaineita. Minä-vihko (hyvinvointi)
4 lk	Ryhmyttäminen Elämää vedessä & vesistöjen äärellä	Koko luku- vuosi	Vesistöjen eliöihin ja kasveihin tutustuminen & havainnointi lähiympäristössä Työskentely eri oppilaineiden kautta (YM, KU, MU, AI, LI) Vesiturvallisuus Ympäristönsuojelu Ryhmytymisretki veden äärelle
3 lk	Ryhmyttäminen Kaveritaidot, keskustelutaidot ja käytöstavat. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)	Koko luku- vuosi	Kaverivälkätkä, viikottaiset ryhmäytymishetket pelien ja leikkien avulla. Ryhmä - ja parityöt erilaisissa kokoonpanoissa.
2 lk	Ryhmyttäminen Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)	Koko luku- vuosi	Kotiseutu ja lähiluonto yhdessä tutkien: LI, AI, MU, KU, YM (Esim. Luontotaide, lähiseudun kartasto, vuodenaikojen seuraaminen lähiympäristössä, liikutaan ja retkeillään monipuolisesti lähialueella)
1 lk	Ryhmyttäminen Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)	Koko luku- vuosi	Lähiympäristöön tutustuminen ja havainnointi; kuvataiteessa, käsitoissa, musiikissa, ympäristöopissa teeman mukaisia projekteja ja töitä. Liikenneturvallisuus ja heijastimen käyttö. Terveellinen ruokavalio ja kouluruokailu.

			Sään mukainen pukeutuminen ja omista vaatteista huolehtiminen.
--	--	--	--

Arviointi:

Valinnaisaineet

Valinnaisainetarjotin	tulevat	9-luokkalaiset
Valinnaisainetarjotin tulevat 8-luokkalaiset		
Valinnaisaineet vuosiluokat 5-6		

3.3 Koulun ulkopuolella annettava opetus

Koululaisten tapaturmavakuutus kattaa myös koulun ulkopuolella toteutetun opetuksen ja toiminnan, mm. leirikoulut, taksvärkkipäivän, opintoretket, opiskelun Yrityskylässä, TET-jaksot sekä myös sen, että tavallisen koulupäivän aikana osa opetuksesta tai oppitunneista voidaan järjestää koulun ulkopuolella, esimerkiksi lähimetsässä.

Toiminta	Luokka/luokat	Ajankohta
Työelämään tutustuminen	7lk	29.9.2025
Työelämään tutustuminen	8lk	13.4.-17.4.2026 ja 20.4.-24.4.2026
Työelämään tutustuminen	9lk	1.-5.12.2025 8-12.12.2025
Yrityskylä	9lk	9D 5.11.2025 klo 08:45-11:15 9F ja Jopo lv 22.1.2026 klo 08:45-11:15 9C 22.1.2026 klo 12:00-14:30 torstai

		9B 23.1.2026 klo 08:45-11:15 p L 9A lv 2025-2026 23.1. 2026 klo 12.00-14.30 9E 5.2.2026 klo 08:45-11:15
Päivänmittaiset luokkaretket	1-9 –luokat (tehdään erilliset retki-suunnitelmat)	Toukokuussa

Lisäksi kouluvuoden aikana järjestetään opintokäyntejä, oppilaiden tutustumiskäyntejä jatko-opintopaikkoihin sekä retkiä ja tapahtumia myöhemmin täsmennettävällä tavalla. Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia koululla. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin koulun tapahtumakalenterin ja Wilman kautta.

3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta

Opetuksen yhteydessä järjestettävää muuta toimintaa ovat mm. aamu- ja iltapäivätoiminta, ruokailu, kirjasto, välitunnit, harrastekerhot sekä koulukuljetukset. Tänä lukuvuonna kehitämme oheista toimintaa:

Toiminta	Toiminnan tavoitteet
Jälkkäri	Liinalammin jälkkäri uusissa tiloissa yhteistyön tiivistäminen varhaiskasvatuksen kanssa mm. yhteiset ulkoilut.
Välituntitoiminta	Liikkavaksien toimintavälkät pitkille välkille sekä koulun harrastusohjaajan järjestämät toimintatuokiot pitkille välkille. Yläkoululle perustetaan mm. pelivälinelainaamo tuoden korvaavaa toimintaa mobiililaitteille.
Kirjastoyhteistyö	7-luokkien kirjatoyhteistyö ja 4-luokkien kirjavinkkaus.

Arviointi:

3.5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä

Osallisuus, yhteistyö ja viestintä ovat tärkeitä elementtejä yhteisön hyvinvoinnin ja toimivuuden kannalta. Hyvän yhteistyön tavoitteena on huoltajien ja henkilöstön yhteinen sitoutuminen lasten ja nuorten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Tänä lukuvuonna kehitämme oheista toimintaa:

Kehittämisen kohde	Tavoitteet
Ryhmyttäminen	Koko lukuvuoden kantava pääteema on ryhmyttäminen ja siihen on tehty luokkatasoiset suunnitelmat koko lukuvuodelle. Osallisuus ja ryhmään kuuluminen on keskeinen osa myös uutta tuen uudistusta.
Yhteistyö	Tuen uudistuksen myötä opettajien välisen yhteistyön merkitys korostuu. Panostamme ryhmäkohtaiseen tukiopetukseen, joka tuo toivottavasti myös opettajille voimavaroja, kun tarvittaessa on mahdollisuus saada omille tunneille toinen aikuinen.
Viestintä	Rakentaa selkeitä malleja ja niistä tiedottamista mm. järjestyssääntöihin liittyen (mobiililaitteiden käyttö). Huoltajien osallisuuden vahvistaminen näihin muutoksiin ja tukemaan kasvatustyötä myös kodista käsin. ..
Liinalammin päiväkotikoulu yhteistyö	Sujuva siirtymä oppilaalle päiväkodista kouluun. Tuetaan oppilaan oppimista ja hyvinvointia nivelvaiheissa. Lukuvuoden aikana toimitaan 0-2- luokkien yhteistyöryhmissä. Kouluun tutustumispäivä pidetään toukokuussa. Yhteistyön vahvistaminen eri nivelvaiheiden toimijoiden kesken. Yhteiset käytännöt koulun ja esiopetuksen kesken, esim. välitunnit, yhteisistä tavaroista huolehtiminen ym. Tietojen siirto. Varmistetaan, että oppilaan tuen tarpeisiin ja vahvuuksiin liittyvä tieto siirtyy kouluun.

Arviointi:

3.6 Muut kehittämisen kohteet

Jokaisessa yksikössä on koottu erilaisin laadunarvioinnin menetelmin tietoa, jonka pohjalta voi tunnistaa yksikön vahvuuksia ja tavoitteita kehittämiselle, esim. erilaiset koulukohtaiset hyvinvointiin liittyvät kyselyt. Kirjatkaa 1-2 tavoitetta sekä niihin liittyvät konkreettiset kehittämisen toimenpiteet (1-3/tavoite).

Yksikössä sovitaan, miten toimenpiteiden toteutumista seurataan ja kenen/keiden vastuulla toimenpiteiden toteuttaminen on. Vaikuttavuuden arviointiin kirjataan, miten kehittämisen toimenpiteiden vaikuttavuutta tullaan arvioimaan lukuvuoden aikana.

Vahvuudet

Oppilaiden tuntemus koko koulupolulta ja tiedon kulku. Oppilailla muitakin aikuisia koulussa kuin opettajat, joille tulevat kertomaan asioistaan. Henkilöstön pysyvyys oppilashuollossa ja koulunnuorisotyössä ovat suuri vahvuus. Kiusaamista seurataan kyselyin ja kyselyjä on koko ajan kehitetty palvelemaan arkea paremmin. Kaikki kyselyistä ilmenneet kiusaamistapaukset selvitetään.

Kehittämiselle asetetut tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta

Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta (vastuut ja vaikuttavuuden arviointi)
Toiminnallisuus	Oppilaiden hyvinvointia lisäävää toimintaa lukuvuoteen turnaukset, teemapäivät ja välituntitoimintaa. Ryhmyttämistä ja toiminnallisia leikkejä koko lukuvuoden ajan myös oppitunneilla.	Kehittämisryhmät arvioivat ja vastaavat toteutuksesta Tapahtumat kehittämisryhmä Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja osallisuus kehittämisryhmä
Järjestyssäännöt	Järjestyssäännöt ja selkeät toimintamallit rakennettu heti lukuvuoden alusta alkaen	Rehtori ja johtoryhmä Sujuva arki kehittämisryhmä

	ja seuraamukset sääntäjien rikkomisesta liittyen mm. mobiililaitteisiin.	
--	--	--

Arviointi:

4 Kasvun ja oppimisen tuki

4.1 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki meidän koulussa

4.1.1 Yleisopetus

Kehittämisen kohde	Tavoitteet/toimenpiteet
Inklusiivisuutta (osallisuutta) vahvistava toimintakulttuuri	Tavoitteellinen ja suunniteltu ryhmäyttäminen kaikilla vuositoilla. Keväällä 2025 tehtiin jo suunnitelmat tähän. Uuden tuen mukaan jokaisella oppilaalla on oikeus kuulua ryhmään ja kokea ryhmä turvalliseksi, jotta jokaisen oppilaan osallisuus voi toteutua.
Oppimisympäristöt ja työtavat	Tuen uudistuksen myötä koulupäivän aikaisen ryhmäkohtaisen tukiovetuksen hyödyntäminen ja yhteistyö tässä opettajien kesken.
Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt	Tavoitteena on ylläpitää oppimista ja hyvinvointia tukevaa toimintakulttuuria. Koulussamme tuntistruktuuria kehitetään esimerkiksi siten, että opettajat kertovat käyttämästään tuntistruktuuritavoista toisille. Koulussamme myös kokeillaan avoimesti uudenlaisia yhteisopettajuuden malleja.
Ryhmäkohtaiset tukimuodot	Ryhmäkohtainen tuki järjestetään koulussamme hyödyntäen ryhmäkohtaista tukiovetusta ja laaja-alaisen erityisopetuksen resursseja. Jokainen opettaja huomioi työssään oppimisedellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt. - Laaja-alaista erityisopetusresurssia on koulussamme käytössä 20.10.2025 alkaen 142 h tästä suurin osa kohdentuu ryhmäkohtaiseen tukeen. Muutosvaiheessa osa myös oppilaskohtaiseen tukeenkin. - Ryhmäkohtaiseen tukiovetukseen on varattu 26 tuntia viikossa. - Koko ryhmäkohtaisen tuen kerroin koulussamme 0,17 vvk - Tuntien palkitus käytössä osassa oppiaineissa ja tätä tarkastellaan lukuvuoden aikana myös ryhmäkohtaisen tuen antamisen näkökulmasta. - Joustavien ryhmittelyiden muodostamisperiaatteet - Resurssin käyttö koulussamme on joustavaa ja lukuvuoden aikana ja jaksoittain sitä tarkastellaan aina uudestaan

	Koulussamme tavoitteena on kehittää tukiopetusta. Opetajat voivat tukiopettaa mm. hyppytuntien aikana.
Oppilaskohtaiset tukitoimet	Koulussamme on lukuvuonna alakoulussa kolme pienryhmää, jotka tarjoavat 30 oppilaalle oppilaskohtaista tukea. Yläkoulussa yksi pienryhmä, joka tarjoaa 10 oppilaalle oppilaskohtaista tukea. Lisäksi koulussamme toimii autismiopetuksen luokka, joka tarjoaa 8 oppilaalle oppilaskohtaista tukea. Tavoitteena on käydä lukuvuoden aikana yhteistä keskustelua siitä, millä perusteella oppilaskohtaista tukea saa, pienryhmien muodostamisen periaatteista ja toteuttamisesta sekä oppilaiden integroinnista. Pitkin lukuvuotta arvioidaan, onko resurssin kohdentamista tarvetta muuttaa. Hyvissä ajoin keväällä arvioidaan myös sitä, millaiset resurssit tarvitaan tulevana lukuvuonna, jotta oppilaiden tuki voidaan järjestää uuden lain puitteissa.

Arviointi:

4.1.2 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

Opetuksen järjestämisen periaatteet	Ei toiminta-alueittain järjestettävää opetusta koulussamme.
Yhteistyön ja osallisuuden toimintatavat	

Arviointi:

4.2 Kasvun ja oppimisen tuki perusopetuksessa

Perusopetuksen tehtävänä on tarjota kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvään kasvuun ja oppimiseen. Suunnitelmallisesti toteutetut oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt antavat kestävä pohjan sekä hyvinvoinnille, osallisuudelle, oppimiselle että oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämiselle. Oppimisen tuki järjestetään ensisijaisesti oppilaan omassa opetusryhmässä ja tuen tulee olla suunnitelmallista, joustavaa ja tarvittaessa tuen tarpeen mukaan muuttuvaa. Huoltajalla on aktiivinen rooli oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tukemisessa.

Kaikkia oppilaita koskevinä ryhmäkohtaisina tukimuotoina tarjotaan yleistä tukiopetusta, opetuskielen tukiopetusta ja erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä. Mikäli ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat oppilaalle riittämättömiä, tarjotaan oppilaalle oppilaskohtaisia tukitoimia.

Lapsen ja nuoren tarvitsema tuki on johdonmukainen jatkumo esiopetuksesta perusopetukseen, perusopetuksen sisällä sekä oppilaan siirtyessä perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen. Nivelvaiheiden tuki ja siirtymien ennakointi, suunnittelu ja arviointi toteutetaan sovittujen vuosikellojen mukaisesti.

Yhtenäisen opinpolun vuosikello

4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen palveluiden tavoitteena on laadukas kasvatusta, opetus, ohjaus ja oppimisen tuki. Mahdollisuus terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen turvataan takaamalla riittävät resurssit varhaiskasvatukselle, perusopetukselle ja nuorisopalveluille. Näin toimien varmistetaan riittävän tuen toteutuminen. Joustavien rakenteiden ja toimivien prosessien avulla tavoitellaan lasten, nuorten ja nuorten aikuisten tarpeen mukaista kasvun ja oppimisen tukea ja ohjausta.

5 Kehittämishjelma 2023–2025

Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämissuunnitelma vuosille 2023–2025 hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 23.11.2022. Ohjelma pitää sisällään tulevaisuuden tavoitetilat sekä toimenpiteet yksikkö-, palvelualue- ja palvelun järjestäjätasolla. Tässä luvussa on kuvattu suunnitellut yksikötason toimenpiteet lukuvuodelle 2025–2026 teemoittain.

5.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys

Jokaisessa yksikössä johdetaan suunnitelmallisesti koko yhteisön vuorovaikutusosaamisen kehittymistä.

Hyvinvoinnin vuosikellon, VKHS-mallin sekä poissaolomallin vakiinnuttaminen osaksi toimintakulttuuria.

Toimintamalli	Suunnitelmallinen toiminta
Hyvinvoinnin vuosikello	Meidän hyvinvoinnin vuosikellon toteuttaminen tapahtuu kiinteästi osana luokkatasoisia koko lukuvuoden ryhmäytymissuunnitelmia. Lisäksi koko koulun hyvinvointiasioita viedään yhdessä kasvatusohjaajan rakentaman vuosikellon mukaan <u>Huomaa hyvä</u> Koulumme kehittämissuunnitelma (tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja osallisuus tuo sovitusti hyvinvointiin liittyviä tehtäviä arjen oheen. Emme siis pidä erillisiä YS-aikoja, vaan tämä kehittämissuunnitelma suunnittelee ja jakaa materiaaleja teemoihin liittyen lukuvuoden aikana.
Väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastainen toimintamalli (VKHS-malli)	Asiantuntija- / poliisivierailut Ryhmäytymistoiminta sekä hyvinvointi- ja tunnetaidot - Lukuvuoden aluksi kaksi päivää. - Uusien ryhmien Sarpattipäivät. - Ryhmäytymisen jalkauttaminen luokkiin osana hyvinvoinnin vuosikelloa ja VKHS-mallia. - Ryhmäytymiskansio kerättiin viime lukuvuoden lopussa. Muistutellaan kansion olemassaolosta.

	VaKi-tiimin yhteydenoton kynnystä madalletaan. - VKHS-mallin esittely lukuvuoden alussa oppilaille. Alakouluissa omassa luokassa ja yläkoulussa LV-tunnilla. - VaKi-tiimin toiminta Kiusaamiskysely Tarvittaessa sovittelun käyttäminen
Poissaolomalli	Puuttuminen mallin mukaan varhaisessa vaiheessa poissaoloihin. Moniammatillinen yhteistyö (kutsutaan mukaan sosiaalityö) pitkittyneissä poissaoloissa ja tukea kouluun palaamiseen. Lukuvuoden aikana hyvissä ajoin nelosvaroituksia, jotta tätä kautta on oppilailla tiedossa seuraamukset poissaoloista. Jos koulukäymättömyys edellyttää, niin myös luokan kertaaminen mahdollinen vaihtoehto.

Arviointi:

5.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit

Organisoi erilaiset tuen palveluiden muodot tarkoituksenmukaisella ja kestäväällä tavalla hyödyntäen erilaisia malleja sekä rakenteita.

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuihin 4.1.

Tukee lasten, nuorten sekä nuorten aikuisten harrastamista ja liikunnallista elämäntapaa kehittämällä yksikön rakenteita ja toimintatapoja.

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuun 6.3

5.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset

Tukee työntekijätaitojen kehittymistä hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Keväällä 2025 toteutettiin henkilöstökysely. Sen tulosten pohjalta lukuvuodelle 2025-2026 nostetaan 1-2 kehittämisen kohdetta/tavoitetta ja niille käytännön toimenpiteet sekä seuranta.

Kehittämisen kohde/tavoite	Käytännön toteutus
Yhteiset toimintamallit arjessa	Yhdessä sovitut toimintamallit mm. uudistettuihin järjestys- sääntöihin liittyen. Jatkuvasti lukuvuoden aikana seurataan, miten esim. mobiililaitteiden rajoittamisessa ollaan onnistuttu ja pitääkö ohjeita muuttaa.
<i>Kannustaa työntekijöitä liikkumaan ja ylläpitämään omaa hyvinvointia.</i>	Työyhteisöä kannustetaan liikkumaan mahdollisimman monipuolisesti niin työpäivän aikana kuin työpäivän jälkeenkin. Järjestetään hyvän mielen hetkiä työyhteisön taukotilassa (mm. ystävänpäivä, pääsiäinen). Lisäksi työyhteisön hyvinvointia ylläpidetään työajan ulkopuolisilla tapaamisilla, mm. erilaiset kulttuuritapahtumat sekä ruokailu- ja kahvitteletket. Lisäksi järjestetään yhdessä KV-ryhmän kanssa yhteisiä ruokailuja kansainvälisille vieraille.

Arviointi:

Yksikössä on ajantasainen perehdytysuunnitelma sekä sovitut perehdyttäjätahot.

Keväällä 2025 julkaistiin uudet perusopetuksen perehdytyskortit opettajien sekä muun henkilöstön perehdyttämiseen. Niiden pohjalta varmistetaan, että oman yksikön perehdytysuunnitelma sekä perehdyttäjätahot ovat ajan tasalla ja uudet työntekijät perehdytetään suunnitelmallisesti.

Toimenpide	Seuranta
Perehdytysuunnitelma on päivitetty ja käytössä	Perusopetuksen perehdytyskorttien mukaiset asiat käydään uuden työntekijän kanssa läpi. Perehdyttäjinä rehtorit, koulu-sihtööri ja mahdollisesti kollegat. Lyhytaikaisille sijaisille on rakennettu opettajakohtaiset sijaiskansiot, joista löytyy kattavasti tarvittava tietoa onnistuneeseen sijaistamiseen taloissamme.

Arviointi:

5.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi

Kerää ja tallentaa sovitut, eri arviointimenetelmillä saadut tiedot yhteisesti sovittuun paikkaan.

Kasvun ja oppimisen SharePointin käyttöä vakiinnutetaan.

Käsittelee eri arviointimenetelmillä saatuja tuloksia avoimesti ja hyödyntää niitä toiminnan kehittämisessä.

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelman luvussa 3.7.

6 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat

6.1 Kansainvälisyys

Kansainvälistä toimintaa ja kansainvälisyyskasvatusta tulee suunnitella koulun omista tarpeista ja resursseista sekä opetussuunnitelmasta käsin. Siten se tulee osaksi koulun toimintakulttuuria ja tukee oppimista antaen lisäarvoa koulutyölle.

Koulujen kansainvälisyyden tasot ja esimerkkejä toiminnoista:

Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena: miten näkyy koulun toimintakulttuurissa, arvoissa, jokapäiväisessä toiminnassa ja opetuksessa?

Kotikansainvälisyys: kulttuurisesti ja kielellisesti moninaisen kouluympäristön mahdollisuuksien huomioiminen, oman äidinkielen opetus, 3. luokan syyslukukaudella valittavana olevien A2-kielten kielivalintatiedotus, monialaiset oppimiskokonaisuudet, teemapäivät, kansainvälisten vierailijoiden vastaanottaminen, ystävyyskoulut, kirjeenvaihdot, teknologiset ja virtuaaliset yhteistyömahdollisuudet kuten eTwinning-verkkoalustan hyödyntäminen, koulun omat tapahtumat

Alueellinen ja kansallinen yhteistyö ja verkostot: esimerkiksi L2-yhdysopettajaverkosto (joka koulusta edustaja), kehitysjärjestöyhteistyö, yliopistoyhteistyö, kansalliset konferenssit, koulutukset

Kansainvälinen yhteistyö ja -liikkuvuus: esimerkiksi Erasmus+- tai Nordplus- ohjelmien rahoittamat oppilaiden ja/tai henkilöstön liikkuvuudet sekä yhteistyöhankkeet, ystävyyskoulu- ym. vaihdot

Koulu merkitsee taulukkoon kehittämisen tavoitteet ja toiminnot niille kansainvälisyyden tasoille, joita lukuvuonna toteutetaan. Yllä olevat kv-tasojen toimintoesimerkit auttavat painopisteiden ja tavoitteiden kirjaamisessa.

Koulun kansainvälisyyden tasot	Lukuvuoden toiminnan painopisteet /tavoitteet
Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena	Luoda mahdollisuuksia kansainvälisille kohtaamisille sekä opettajille että oppilaille. Edistää näin kulttuurituntemusta sekä rohkeutta käyttää kieltä autenttisissa tilanteissa.
Kotikansainvälisyys	Jyväskylän yliopiston vaihto-opiskelijoiden vierailuja mahdollisuuksien mukaan. Kansainvälisiä oppilas- ja opettajavieraita meidän koululla.

	Valinnaiskielten markkinointi. Valinnaisaineiden tarjonnassa huomioidaan kansainvälisyys.
	Euroopan kielten teemapäivä 26.9. Eurooppa-päivä 9.5.
Alueelliset/ kansalliset verkostot ja yhteistyö	Yhteistyö Jyväskylän yliopiston vaihto-opiskelijoiden kanssa. Kv-tiimin vastuuopettajat osallistuvat Erasmus-koulutuksiin. Koulultamme osallistutaan L2-verkoston toimintaan.
Kansainvälinen yhteistyö ja liikkuvuus	Erasmus + yhteistyöt: Saksalaisia sekä slovakialaisia oppilaita ja opettajia vierailulla syyslukukaudella 2025. Meidän koulun oppilaita ja opettajia vastavierailulla Slovakiassa ja Saksassa kevätlukukaudella 2026. Rahoituksen salliessa myös Job Shadowing-opeliikkuvuuksia. Kansainvälisiä opettajia Job Shadowing-vierailulla meidän koululla.

Arviointi:

Kansainvälisyys perusopetuksessa

Opetussuunnitelman perusteissa kansainvälisyys on ennen kaikkea globaalikansalaisuuden valmistamista. Kansainvälisyyttä voidaan tukea perusopetuksessa neljällä tasolla.

Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena eli asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä koskee kaikkia opetuksen piirissä olevia lapsia ja nuoria varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä kasvatus- ja opetushenkilöstöä. Globaalikansalaiseksi kasvaminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu sekä AGENDA2030-kestävät arvot ovat tärkeä osa kasvatuksen ja opetuksen sisältöjä sekä toimintakulttuuria.

Kotikansainvälisyydessä huomioidaan omien kulttuurisesti sekä kielellisesti moninaisten toimintaympäristöjen mahdollisuudet globaalikansalaisen taitojen kehittymisessä. Kotikansainvälistymistä voidaan toteuttaa myös tieto- ja viestintäteknologian keinoin.

Alueelliseen ja kansalliseen yhteistyöhön sekä verkostoihin osallistuminen ja niissä toimiminen mahdollistaa kokemusten ja osaamisen hankkimisen sekä jakamisen. Yhteistyö ja verkostoituminen tukee kansainvälisen toiminnan kehittämistä.

Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus sisältää koulun hankkeet, joissa liikutaan yli valtiorajojen. Liikkuvuuksia sisältävissä hankkeissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan resurssiviisas matkustaminen.

Kansainvälisyys kasvun ja oppimisen palveluissa

Kaupunkistrategian mukaisesti kasvun ja oppimisen palveluissa painotetaan myös kansainvälisyyttä. Kulttuurinen osaaminen ja vuorovaikutus ovat olennaisia taitoja globaalikansalaiseksi kasvamisessa. Kansainvälisyys monipuolistaa lapsen, nuoren ja nuoren aikuisen kokemusmaailmaa, avartaa maailmankuvaa ja vahvistaa valmiuksia toimia eettisesti ja kestävästi globalisoituneessa maailmassa. Kansainvälisyysosaamista tuetaan tavoitteellisesti kaikilla ikätasoilla sekä kaikissa laaja-alaisen osaamisen mahdollistavissa oppimisen tilanteissa. Kansainvälistymistä pyritään toteuttamaan myös mahdollisimman

resurssiviisaasti, esimerkiksi kotikansainvälisin keinoin hyödyntämällä kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisia toimintaympäristöjä.

6.2 Resurssiviisaus

Ympäristövahtiin on kirjattu Jyväskylän kaupungin kestävän kehityksen tavoitteet, toimenpiteet ja tehtävät. Koulujen yksikkötasoisien suunnitelman taulukkoon kirjataan perusopetuksen vastualueen toimenpiteistä (83, 137, 138 ja 139) johdetut tehtävät sekä niiden aikataulut, seuranta ja vastuuhenkilöt. Suunnitelmat laaditaan syyslukukauden aikana.

[Ympäristövahti \(jyvaskyla.fi\)](https://jyvaskyla.fi)

[Jyväskylän perusopetuksen ympäristökasvatussuunnitelma](#)

Lisäksi koulu voi kirjata perusopetuksen ympäristötavoitteista johdettuja muita yksikkökohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aikataulu / vastuuhenkilö(t)
Koululla on käytössä erillinen ympäristösuunnitelma	Kyllä / syksy 2025/ Heini Hokkanen, Ulla-Maija Mäkinen
Yksikön jätteiden lajittelu on organisoitu	Kyllä / lukuvuoden aikana / Keke-ryhmä, Teemu Pasanen, Heini Hokkanen, Ulla-Maija Mäkinen
Koululla on käytössä ympäristökasvatuksen vuosikello	Kyllä / syksy 2025/ Keke-ryhmä
Ympäristövastaava osallistuu koulujen ympäristövastaavien verkoston toimintaan	Kyllä / lukuvuosi 25-26 / Heini Hokkanen, Ulla-Maija Mäkinen
Luontoa hyödynnetään oppimisympäristönä eri oppiaineissa	Kyllä. Koulun lähialueen retket mm. uimaranta, lähimetsät, puistot, Peuraniemen laavu ja Sarpatti. Joustavan perusopetuksen ryhmä on luontopainotteinen ja retkeilee paljon.
Osallistutaan hävikkiseurantaviikkoon syyskuussa Kylän Kattauksen kanssa, vk. 38-40	Kyllä / Keke-ryhmä suunnittelee kokonaisuuden ja vastaa siitä yhdessä keittiöiden ja Kylän Kattauksen kanssa

[Tikkakosken yhtenäiskoulun ympäristökasvatussuunnitelma](#)

Arviointi:

Resurssiviisaus perusopetuksessa

Perusopetus varmistaa vuosittain lapsille ja nuorille järjestettävän kiertotalousneuvonnan toteutumisesta. Toteuttaminen varmistetaan yhteisellä vuosikellolla, johon kirjataan säännölliset toimenpiteet ja tehtävät yhteistyössä ympäristöyhdyshenkilöiden verkoston kanssa.

Jokaisesta yksiköstä tulee löytyä ympäristöyhdyshenkilö sekä ympäristösuunnitelma osana lukuvuosisuunnitelmaa. Vuosikelloon kirjataan säännölliset ympäristökasvatukseen liittyvät tehtävät.

Perusopetuksessa kannustetaan lapsia, nuoria ja perheitä liikkumaan fiksusti lihasvoimaa ja julkisia hyödyntäen. Lisäksi järjestetään säännöllisesti kampanjoita ja tapahtumia fiksun liikkumisen esiin nostamiseksi.

Perusopetus järjestää osana ruokahävikki viikkoja ja normaalia arkea kasvatuksellista toimintaa vastuullisen ja ekologisen ruokakäyttäytymisen vahvistamiseksi ja ruokahävikin vähentämiseksi.

Resurssiviisaus Kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen tavoitteena on kasvattaa resurssiviisaita, kestävään tulevaisuuteen katsovia ihmisiä. Tähän päästään tehostamalla nuorisopalveluiden, koulujen ja päiväkotien kestävän kehityksen kasvatusta osana opetus- ja kasvatustyötä, samalla parantaen kaupunkiympäristön tilaa sekä pienentäen ympäristöön kohdistuvien toimien kuormitusta. Pitkän aikavälin ympäristötavoitteiden asettaminen ja toimenpiteiden vuosittainen päivittäminen ovat toimenpiteistä tärkeimpiä. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan Resurssivissas Jyväskylä 2040 ohjelman päivituksen yhteydessä ja seurannassa.

[Ympäristövahti \(jyvaskyla.fi\)](http://jyvaskyla.fi)

6.3 Liikunnallinen elämäntapa

Koulussa tulee edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa. Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan kannustavaa ohjausta toteutetaan suunnitelmallisesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aika- taulu / vastuhenkilö(t)
Koulu täyttää vuosittaisen Liikkuva koulu -nykytilanarvioinnin	Kyllä. Linda Kellosaari ja Jari Hynninen, kevätlukukausi
Koululla on Liikkuvaksi tai muuta oppilaiden vertaisliikuttajatoimintaa	Kyllä. Alakoulussa 5. ja 6.luokkalaiset liikkavaksit pitävät mm. liikunnallisia välitunteja. Yläkoulussa liikkavaksit toteuttavat monenlaista toimintaa välitunneilla ja erilaisten tapahtumien muodossa.
Kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua vähintään yhteen liikuntaharrastukseen koulupäivän yhteydessä	Kyllä
Koulussa on pitkät välitunnit (25-30min)	Kyllä, neljä kertaa viikossa
Koulussa on liikunnallisia välitunteja	Kyllä.
Move mittaustuloksia käsitellään koulussa; henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa	Kyllä. Terveystarkastaja käy yksilöllisesti läpi mittaustuloksia terveystarkastuksessa. Opettajat vaihtelevasti kertovat luokalleen/ryhmälleen meidän koulun tuloksista kansallisiin tuloksiin peilaten.

Ohjeistetaan opettajia, miten tarvittaessa ohjata perhe liikunta-neuvontaan.	Ei.
Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan liittyvistä asioista viestitään koteihin aktiivisesti	Vaihtelevasti (esim. harrastusohjaaja viestii koteihin harrastamiseen liittyen)
Osallistutaan liikunnallista elämäntapaa tukeviin tapahtumiin ja teemapäiviin	Esim. Nuorten maraton, #BeActive-viikko, Jyväskylän Pyöräilyviikko, Rynkeby-juoksu, Unicef-kävely, oppilasurheilu, koulun omat tapahtumat

Arviointi:

Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin erikseen.

Liikunnallinen elämäntapa perusopetuksessa

Kaikki Jyväskylän perusopetuksen koulut ovat Liikkuvia kouluja. Liikkuva koulu -ohjelma tukee toiminnallista opetusta, välituntiliikuntaa ja koulumatkaliikuntaa. Liikkuva koulu on osa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja kokonaisuutta, jota työskentellään yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa. Lisäksi kouluissa on käytössä hyvinvoinnin vuosikello, jonka tarkoituksena on vahvistaa sekä oppilaiden että henkilökunnan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Yksi hyvinvoinnin teemoista on liikunta. Kouluja kannustetaan hakemaan mukaan myös Fiksusti kouluun -ohjelmaan.

Liikunnallinen elämäntapa kasvun ja oppimisen palveluissa

Lasten ja nuorten kasvattaminen liikunnalliseen elämäntapaan on Liikuntapääkaupunki-strategiakärjen mukainen erityistavoite kaupungin palveluissa. Kaupunkistrategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu lupaus edistää lasten ja nuorten liikkumista päiväko-deissa, kouluissa ja vapaa-ajalla. Näin toimimalla vahvistetaan yhteisöllisyyttä, tuetaan liikunta- ja harrastustoimintaa sekä vähennetään yksinäisyyttä. Lasten ja nuorten liikkumisen edistämisen toimenpiteet on kirjattu Jyväskylän kaupungin poikkihallinnolliseen liikku-missuunnitelmaan.

6.4 Kulttuuri

Kompassi on osa perusasteen opetussuunnitelmaa ja se tavoittaa kaikki oppilaat. Sen toteuttamista varten jokaisella koululla on nimetty kulttuurivastaava, joka huolehtii omalla koululla tiedonkulusta Kompassin ohjelmaan liittyen, osallistuu kulttuuriopetus-suunnitelmaa koskeviin tiedotustilaisuuksiin ja antaa palautetta sen toteutumisesta. Kaikki opettajat huolehtivat oman luokkansa ilmoittautumisista Kompassin ohjelmaan.

Koulun oman kulttuuritoiminnan kehittäminen

Tavoite	Toimenpiteet
---------	--------------

Koko koulun osallisuuden toteutuminen yhteisten tapahtumien ja juhlien kautta	Kevät- ja joulujuhlat, YSI-gaala, Talent-tapahtumat alakoulussa. Vierailijoita mahdollisuuksien mukaan koululle aina, kuin mahdollista. Vierailut konsertteihin ja kulttuuritapahtumiin kulttuuriopetus-suunnitelman mukaisesti
---	--

Arviointi:

Kulttuuri perusopetuksessa

Perusasteen opetussuunnitelmassa korostetaan erilaisten taitojen oppimista, joita vaihtuvat sisällöt tukevat. Yli oppiainerajat ylittävää monialaista oppimista suunnitellaan yhdessä myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yksi näistä on Kulttuuripalvelujen kanssa yhteistyössä laadittu ja toteutettava kulttuuriopetussuunnitelma Kompassi. Kompassi tavoittaa vuosittain kaikki 0.–9. luokkien oppilaat. Toteutuksesta vastaavat yhteistyössä perusopetus- ja kulttuuripalvelut, kaikki kaupungin taidelaitokset ja joukko muita taiteen ammattilaisia. Kompassi turvaa tasapuolisen kulttuuriopetuksen koko peruskoulun ajan ja siten toteuttaa osaltaan opetussuunnitelman tavoitteita. Kompassi sisältää vuosittaiset kulttuuriretket, esitykset ja taidepajaohjelman, tekee kulttuurikasvatuksesta tavoitteellista ja jäsentynyttä, tukee uusien oppimisympäristöjen löytymistä sekä koulun ja kulttuurin välistä yhteistyötä. Kompassi huomioi myös erityisryhmät.

<https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuriaitta/varhaiskasvatus-ja-koulut/kompassi>

<https://peda.net/jyvaskyla/kulttuuriopskompassi>

Kulttuuri kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupungin kulttuuripalvelut tuottaa lapsille, nuorille ja perheille runsaasti laadukkaita kulttuuripalveluita: tapahtumia ja esityksiä (Lasten Lysti- tapahtumavuosi, Lysti-Kylä-festivaali) sekä kokonaissuunnitelmiin perustuvien Kompassin, Kulttuurineuvolan ja varhaiskasvatuksen kulttuuritarjonnan.

Kulttuuripalvelut koordinoi seudullista lasten- ja nuortenkulttuurin yhteistyöverkosto Kulttuuriaittaa. Kulttuuriaitta on yksi Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton perustajajäsenistä.

6.5 Elinvoima

Ysien työelämäviikko, yrityskylävierailut 6- ja 9-luokille ja Businessrace 8-luokille. Taitaja ysi tapahtumaan osallistuminen sekä yrittäjyysvalinnaiskurssi. Lisäksi JOPO-luokka mukana tet.fi hankkeessa.

Elinvoima perusopetuksessa

Perusopetuksessa kaupunkistrategian mukaista elinvoiman rakentumista tukee vahvojen perustaitojen oppimisen lisäksi laaja-alaisen osaamisen tavoitteet. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laaja-alainen osaaminen koostuu seitsemästä osa-alueesta: 1) Ajattelu ja oppiminen, 2) Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisuus, 3) Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, 4) Monilukutaito, 5) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, 6) Työelämätaidot ja yrittäjyys ja 7) Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen.

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia.

Laaja-alaisen osaamisen lisääntyneen tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työntekeä sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

Elinvoima kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupunkistrategian mukaisesti elinvoima rakentuu muun muassa työllisyyden vahvistamisesta, kasvavista yrityksistä, houkuttelevista työpaikoista sekä yritysten ja korkeakoulujen kanssa toteutettavista tutkimus- ja kehitysinvestoinneista. Kasvun ja oppimisen palveluissa voimme tukea tätä strategista tavoitetta edistämällä lasten ja nuorten hyvää kasvua ja oppimista, innovatiivisuutta, yritteliäisyyttä ja valmiuksia kohdata tulevan työelämän moninaiset tarpeet.

7 Suunnitelmat

7.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986

Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325

Koulut ovat velvollisia edistämään ja seuraamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista omassa yksikössään. Seurannan perusteella löydetyt kehittämistoimenpiteet lukuvuodelle 2025–2026:

Kiusaamiskyselyn muotoa kehitetään lyhyemmäksi, niin että kaikilla vastaajilla kestää sen täyttämässä yhtä kauan. Kiusaamiskysely teetetään jälleen kaksi kertaa lukuvuodessa.

Kehitettävä teema ja tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan
------------------------------	------------------------	---

Kiusaamisen ennaltaehkäisy	Asiantuntija- / poliisivierailut Ryhmyttämistoiminta sekä hyvinvointi- ja tunnetaidot - Lukuvuoden aluksi kaksi päivää. - Uusien ryhmien Sarpattipäivät. - Ryhmyttämisen jalkauttaminen luokkiin osana hyvinvoinnin vuosikelloa ja VKHS-mallia. - Ryhmyttämiskansio kerättiin viime lukuvuoden lopussa. Muis- tutellaan kansion olemassa- olosta.	Asiatuntija- / poliisivierai- lut mahdollisesti kaupun- gin aikataulun mukaan. Ryhmyttämistoimintaa , hyvinvointi- ja tunnetai- toja hyvinvoinnin vuosi- kellon aikataulun mu- kaan. Vastuuhenkilö: tasa-arvo ja yhdenvertaisuusryhmä Arviointi keväällä 2026
Konfliktitilanteiden käsittely (ei yhtään selvittä- mätöntä konfliktia)	VaKi-tiimin yhteydenoton kynnystä madal- letaan. VKHS-mallin esittely lukuvuoden alussa oppilaille. Alakouluissa omassa luo- kassa ja yläkoulussa LV-tunnilla. VaKi-tiimin toiminta Kiusaamiskysely Tarvittaessa sovittelun käyttäminen	Vastuuhenkilö: tasa-arvo ja yhdenvertaisuusryhmä sekä VaKi-tiimi VaKi-tiimi: Henna Luo- mala, Heta Somerla, Tuo- mas Linnanmäki, Hanna Bucht Kiusaamiskysely kaksi kertaa lukuvuodessa: en- nen syyslomaa sekä uu- desta ennen talvilo- maa. Jatkuvaa arviointia ja yh- teenveto keväällä 2026.
Yhdenvertaisuus- teemassa pereh- tyminen sukupuol- ten moninaisuu- teen osana opsia ja kouluarkea.	Selvitetään mitä ops sanoo aiheesta. Perehdytään aiheeseen liittyviin koulun (ja muihin) materiaaleihin. Pohditaan miten aihe näkyy ja voisi näkyä kouluarjessa.	Vastuuhenkilöt: tasa-arvo ja osallisuusryhmä

Arviointi:

7.2 Opiskeluhoitosuunnitelma

7.3 Ympäristösuunnitelma

Luku 6.2. toimii koulun ympäristösuunnitelmana. Jos yksikössä halutaan kirjata perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen ympäristötavoitteista johdettuja tai muita yksikkökoh-
taisia tavoitteita ja toimenpiteitä, niin ne kirjataan tähän.

Tavoite/päämäärä	Toimenpiteet	Vastuut, aikataulu
Koulu kasvattaa ympäristötietoisia, ympäristölukutaitoisia ja kestäväan elämäntapaan sitoutuneita kansalaisia	- kierrätys (luokissa, ruokalassa, opehuoneessa..) - paperiroskien vähentäminen, sähköiset tehtävät/kokeet - biojätteen vähentäminen, ruoan arvostaminen - muoviroskien kierrätys - siivouspäivä - kierrätysoppitunnit - ekoagenttitoiminta	- koko henkilökunta -siivouspäivä: ympäristövastaava - ekoagentit: keke- ja luontokehitysryhmä Aikataulu: - koko lukuvuosi - Hävikkiviikot vk. 39-40 - siivouspäivä toukokuu 2026
Kestävä kehitys oppimisessa rakennetaan kokeukselliseksi, toiminnalliseksi ja elämykselliseksi	- OPS:in mukainen kestävän kehityksen opetus - 8. lk. MONO (kestävä kehitys) - Oppitunnit ulkona	- opettajat -MONO:n suunnitteluryhmä - keke-ryhmä Aikataulu: - koko lukuvuosi - MONO: kevät 2026
Koulussa opetetaan elämäntapoja, jotka tukevat tulevaisuuden rakentamista ekologisesti kestäville ratkaisuille	- Retkeily ja tutkiminen luonnossa - luonnon positiivisten vaikutusten korostaminen hyvinvoinnin kannalta - luokissa kierrättäminen - Yhteinen vaikuttaminen (tukari- ja oppilaskuntatyö)	- opettajat - tukari- ja oppilaskunnan ohjaavat opettajat Aikataulu: - koko lukuvuosi
Koulun toimintakulttuuria ja arki-ikäntöjä muovataan ympäristöystävälliseksi	- Koulumatkat (hyvät puitteet pyörien säilytykseen, ym), arkiliikunta, kuljetusjärjestelyt - Turvatulostus (hukkatulostusten vähentäminen)	- koko henkilökunta Aikataulu: - koko lukuvuosi

Arviointi:

7.3.1. Ympäristökasvatuksessa hyödynnettäviä tapahtumia ja teema- viikkoja vuonna 2025-26

	Ympäristökasvatuksessa hyödynnettäviä tapahtumia ja teemaviikkoja vuonna 2025–26
ELOKUU	Puunhalaus-viikko vko 35 Suomen luonnon päivä 30.8.
SYYSKUU	Hävikki-viikko / kuluttajaliitto 22.-28.9. Hävikki-viikot, vko 38-40
LOKAKUU	Hävikki-viikot, vko 38-40 Energiansäästöviikko 6.–12.10.2025. Valtakunnallinen hiljaisuuden päivä (Luonto-Liitto) 8.10. Reilun kaupan viikko vko 40–41 YK:n päivä 24.10.
MARRASKUU	Maailman vegaanipäivä 1.11. Maailmanlaajuinen ulkoluokkapäivä 6.11. Lasten oikeuksien päivä 20.11. Euroopan jätteen vähentämisen viikko 22.–30.11. Älä osta mitään -päivä 28.11. Kansainvälinen ulkoluokkapäivä (marraskuun ensimmäinen torstai)
JOULUKUU	Kansainvälinen vuoristopäivä 11.12.
TAMMIKUU	9.lk MONO: aiheena työelämätaidot Taksvärkki-päivä selviää myöhemmin
HELMIKUU	Ystävänäpäivä 14.2. Uutisten viikko 2.2.–6.2. Luonto lainassa, vko 6 Kansainvälinen jääkarhun päivä 27.2.
MAALISKUU	Kansainvälinen villin luonnon päivä 3.3. Kevätpäiväntasaus 20.3. Maailman metsäpäivä 21.3. Maailman vesipäivä 22.3. Maailman ilmatieteen päivä 23.3. Earth hour 22.3.
HUHTIKUU	7.lk MONO: aiheena hyvinvointi 8.lk MONO: aiheena kestävä kehitys
TOUKOKUU	Koulun siivouspäivä Valtakunnallinen pyöräilyviikko 2.–11.5. Luonnon monimuotoisuuden päivä 22.5. Lasten lintuviikko 18–24.5. Kansainvälinen ympäristöpäivä 5.6.

7.4 Muut suunnitelmat

	Päivitetty
Pelastussuunnitelman yleinen osa	22.9.2025
Pelastussuunnitelman toimintakortit	22.9.2025
Kriisisuunnitelma	22.9.2025
Yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma	22.9.2025